

יהדות באהבה

נכון לעכשיו

"עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע"

בט"ו בשבט נוהגים רבים בישראל לנטוע עצים ברחבי ארצנו האהובה, רמז למנהג זה יש בדברי חז"ל:

מתחילת בריאתו של עולם לא נתעסק הקב"ה אלא במטע תחילה ככתוב "ויטע ד' אלקים גן בעדן" (בראשית ב). אף אתם כשתיכנסו לארץ לא תתעסקו אלא במטע תחילה ככתוב "כי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ פרי" (ויקרא רבה כה ג). מכאן למדים חז"ל שיש ללכת בדרכיו של השי"ת - כשם שהקב"ה נטע גן בעדן, גם אנו צריכים לנטוע עצים בארץ ישראל שהיא בבחינת גן בעדן.

אבל, אין זה מספיק לנטוע אלא צריכים גם לעבוד ולשמור על הנטיעות. כשם שהקב"ה הניח את האדם בגן עדן לעובדה ולשומרה, גם אנו מצווים לעבודה ולשמירה בחיי הפרט ובחיי הכלל, אחרת נקלקל ח"ו את גן העדן אשר אנו חיים בו, כדברי חז"ל: "בשעה שברא הקב"ה את האדם הראשון נטלו והחזירו על כל אילני גן עדן ואמר לו ראה מעשי כמה נאים ומשובחים הן וכל מה שבראתי בשבילך בראתי, תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי" (קהלת רבה ז). גם על אכילת פירות גן עדן אנו מצווים ומוזהרים על אכילה מעץ הדעת טוב ורע, המביאה על האדם ועל המין האנושי כולו בושה ועצבות, כי האוכל מעץ הדעת טוב ורע מדמה לעצמו שרק הוא עצמו יודע מהו הטוב ומהו הרע ומתעלם מההדרכה האלקית המלמדת אותנו מהו הטוב ומהו הרע באמת, כפי שהיא כתובה בתורתנו הקדושה שהיא בבחינת "עץ חיים למחזיקים בה".

נכון לעכשיו אשרינו מה טוב חלקנו ששבנו לארצנו ואנו נוטעים בה עצים ואוכלים את פרותיה ורואים בחוש את הקץ המגולה, כדברי הנביא יחזקאל: "ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא" (עיי' סנהדרין צח א). אולם יחד עם זה עלינו לעבוד ולשמור על הנטיעות בארצנו הקדושה והאהובה. לעובדה - לפתח את הארץ וליישב אותה לכל אורכה ורוחבה. ולשומרה - מפני אויבינו חומסי ארצנו שכל מטרתם חיסול מדינת ישראל ח"ו.

ויותר מכל עלינו להיזהר מלחשוב שהטוב והרע בחיי הפרט ובחיי הכלל נתונים אך ורק לשיפוטנו ולשיקול דעתנו ותו לא! במיוחד צריכים להיזהר מטעות זו המבקשים לאחוז בהגה השלטון. הם צריכים ללמוד, להבין ולהכיר, שהטוב והרע, במיוחד ביחס לארץ ישראל ואחיותנו בה, נלמדים מתורתנו הקדושה שהיא הבסיס המוסרי כלפינו וכלפי אומות העולם לצדקת אחיותנו בארץ חיינו, כדברי רש"י בתחילת התורה - שאם יבוא אוה"ע ויאמרו לנו ליסטים אתם שכבשתם את ארץ ישראל נאמר להם: כוח מעשיו הגיד לעמו לתת נחלת גויים.

בציפייה לישועה השלמה

זר הנטע בי"א

2 תורת משה ותרבות הקומיקס
לפרשה // הרב זיו רזה
וישאלו איש מאת רעהו
// הרב און טרבלסי

3 נטיעה של תורה
מאורות הרב קוק // הרב יורם אליהו

4 ציוויליזציות גוועות
בשביל הנשמה // הרב ליאור לביא

5 הצלה ע"י אשכול ענבים
סיפור מאת הרב זקס זצ"ל // נתן קוטלר

6 יציאה מעבדות לחירות
זוגיות // אסתר אברהמי
אמון! // סיפור

8 שו"ת צבא
// הרב שלמה אבינר

הגליון מוקדש לעילוי נשמת

אהובנו

הרב ישראל בן פורת ז"ל

במלאת שנה לפטירתו ("ב שבט תשפ"א)
אהב את הבריות, קרבן לתורה והעמיד תלמידים הרבה
תנצב"ה
המשפחה

נעמי בת יונה ז"ל

נתבש"מ בכ"ה טבת התשע"ח
תנצב"ה

יוחנן בן אדית ז"ל

נתבש"מ בי"ז טבת התשע"ו
תנצב"ה

חנה בת ואסי ז"ל

נתבקשה בישיבה של מעלה, ט' בשבט התש"ע
תנצב"ה

רבי אברהם בן זמרדה זצ"ל

נתבקש בישיבה של מעלה, ב' שבט התשנ"ז
תנצב"ה

לתרומות בטל' 02-6461320 בבנק הדואר ח-נ 3-16179-4 באתר MeirTV.co.il מאובטח

לפרסומים בעלון ובאתר: 02-6461302 - ההכנסות קודש למכון מאיר | תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד
המו"ל: מכון מאיר טל' 02-6511906 פקס 02-6514820 אתר הבית MeirTV.co.il דוא"ל torah@meirtv.co.il
עיצוב גרפי: תהילה ברנשטיין הפצה: מקור ראשון 0528908518 | העלון מופץ ב-50,000 עותקים

הדלקת נרות	מוצאי שבת
י-י 16:27	י-י 17:42
ת"א 16:45	ת"א 17:44
חיפה 16:35	חיפה 17:41

תורת משה ותרבות הקומיקס

היא עניין של טעם, והילד עלול למצוא עצמו מנותק רגשית ממעמד תנ"כי עליון בשל זרות סגנון הצייר. כך מתהפכים הערכים, והאתיקה נופלת בשבי האסתטיקה.

ה. לא כל סטואציה צריך לצייר על דף. ממילא הדמיון שלנו מצייר ציורים ביצירותיו, כרוחב עולם מושגיו ומצבו של האדם בשעה ששומע או קורא סיפור. טוב ונכון להשאיר את הדמיון פתוח ומשחרר ליצירותיו הפנימיות המזדככות, כבעל מעוף רוחני אישי. ציור מבחוץ עלול לכוול ולהכריח להיצמד לתווי דמיון הצייר.

ה. לרוב, אין במפגש החושני עם ציורי התורה העמקה או פיתוח כישרון, אלא פגישה מיידית. נטולת עמל עם הפרשנות, ובצידה החיצוני בלבד. כמו כן, מתרחשת הנמכה של התורה לגובה עיניו של הילד, במקום לרוממו לגובהה השמימי של התורה, על פי יכולת השגתו.

"כל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח" (הגדה של פסח), 'לספר' אמרו חז"ל, ולא הזכירו 'לצייר'. ובכלל, לא מצאנו שניתנה או הועברה התורה בציורים, אלא במילים דווקא. יזכנו ה' יתברך לגדל את ילדי ישראל הקדושים בדרכי אבות, מתוך טהרה המאפשרת את חשיפת זוהר נשמותיהם היקרות, המופקדות בידנו.

בימים הקרובים ישלח לדפוס הספר 'זיו הפרשה' של הרב זיו רוח. המעוניינים להוסיף הקדשות ותרומות להוצאת הספר טרם יודפס, אנא פנו בהקדם לחיים: 0534245568

הצייר לוותר. אחר כך, כשהנער גדל, התנ"ך עלול להיחפס כאוסף סיפורים ילדותיים, וממילא מאבד מכובד משקלו כמדריך האלוהי המוחלט, ולדבר תוצאות מרחיקות לכת.

ב. כל ציור הוא גם פרשנות. כידוע, פרשן תנ"ך צריך שיהיה תלמיד חכם גדול מאוד, בעל רוח הקודש ונאמן לחז"ל. בפרשנות המסורתית כידוע, אין ציורים, והציור כפירוש, צריך להוסיף לכנסת ישראל רק אומץ ואמת. אך לדאבוננו, לעיתים רבות יש סילוף כתוצאה מהשפעה נוצרית אלילית, כאומנות הגסה, המעטרת את כנסיות הוותיקן, ההופכת את כתבי הקודש למדרש טעות ואילל, או הגשמות ושיבושים של עמי ארצות הנעשים בתמימות, אך מזיקים מאוד. באחד העלונים צויר סולם יעקב, עליו עולים מלאכים בעלי כנפיים ככנפי היונה. זוהי יחסית דוגמא עדינה לעיוות אפשרי.

ג. לפעמים הציור איננו יפה. באחד הספרים צויר אברהם אבינו כמעין גמד בעל אף ענק. הילד אינו מפריד בין הציור לדמות, ועל כן מתגמד לו, ביחס ישר עם חוסר כישרון הצייר, אברהם אבינו - 'עמודו של עולם'. כשילד נפגש עם ציור של שלמה המלך הדומה לנסיך גרמני, עם אף אדום וכועס, הוא יפתח חוסר הזדהות עם עוד דמות שממנה הוא אמור לשאוב הדרכה ודוגמה, ונפגמת ממילא השאיפה האמונית של "מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי" (תד"א כ"ה), וזאת כתוצאה מרשלנות הצייר, או חמור מזה, בצורה מכוונת. ככלל, ציורים ככל אומנות, מציאת החן בהם,

האם טוב הדבר שהתורה ובמיוחד יציאת מצרים מוגשת לילדים כקומיקס, איורים וסרטים מצוירים? האם נוצר על ידם רושם חינוכי ערכי? האם יש בזה סכנות? העיקרון שיתברר נכון גם לגבי סרטים, סדרות והצגות, אך נתמקד ב'מצוירים'.

יש שיאמרו, שהציורים ממחישים את אירועי התנ"ך, בצורה צבעונית המתאימה לילדי הדור, המוקפים ממילא בגירויים חזותיים מכל עבר. באופן הזה קל לקרב אליהם את תוכן הסיפור, והמציאות מוכיחה שהם אוהבים ושקועים בזה מעצמם.

יתכן. אך בד בבד עלולה להתרחש גם פגיעה רוחנית כמעט בלתי הפיכה, בבחינת 'שבשבת כיוון דעל על' (ב"ב כא א), כלומר, שיבוש, כיוון שנכנס - השתרש וקשה להוציאו, וזאת מכמה סיבות:

א. הדמויות והאירועים התנ"כיים שאמורים להתגדל עם ההתפתחות הרוחנית של האדם - מחמת הראשונות שב'חזקת מרא קמא', שתפסו בדמיון הילד כציורים בעלי אופי ילדותי - עלולים להישאר כך לעולם. אם לא נעשית עבודה מודעת להסירים, יתכן שגם אדם מבוגר, כל אימת שחושב על קריעת ים סוף למשל, לעיני רוחו מצטייר זיכרון קומץ גמדים מחייכים, החוצצים שלולית מים. קשה לצייר באמת את כל הפרטים המתוארים בפסוקים ובמדרשים, להעביר את גודל ורוממות המעמדים נוראי ההוד, את השראת השכינה, וביחד, למצוא חן בצבעים עליזים בעיני הילדים. על משהו חייב

הרב אורן טרבלסי

וישאלו איש מאת רעהו

וצריך להבין מדוע.

יציאת מצרים רגילה להתפרש אצלנו כיציאת עמ"י ממצרים וזה ודאי נכון. אך יש צד נוסף, והוא יציאת מצרים עצמה ממצריה. הקב"ה רצה להעביר את המצרים תהליך של השתנות נפשית, שיגרום להם להכיר בחשיבותם וגדולתם של ישראל, ולהסכים מרצון לשלחם לעבודתו. הגדולה האלוהית אינה במה שהוא כופה ומכריח את האדם, אלא במה שמרוממו ומביאו לרצות מעצמו וברצונו את רצון ה'.

בתחילת השליחות נשלח משה לומר לפרעה ש"א-לוהי העברים נקרה עלינו, נלכה נא דרך שלושת ימים ונעבוד את ה'". ודאי שהיה ביכולת ה' לדרוש מפרעה להוציא את ישראל לצמיתות ולא רק לשלושה ימים, ופרעה היה מסכים בלית ברירה. אך ה' פונה לפרעה ולמצרים לפי הבנתם. לשיטתם, עבודת האל היא עבודה זמנית,

המשך המאמר בעמוד הבא >

כחלק מההכנות ליציאת מצרים, מבקש ה' מִיִּשְׂרָאֵל לשאול מהמצרים כלים. "דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב"¹. המילה רעהו שנאמרה על המצרים דרושה ביאור. הגמרא בב"ק² ממעטת את הגויים מהמילה "רעהו". ו"כי יגף שור איש את שור רעהו", הכוונה לשור ישראל ולא של נוכרי, לכן שור ישראל שנגח שור נוכרי פטור. כמו כן המילה רעהו היא ביטוי של חיבה וקרבה לאדם מישראל, "משלוח מנות איש לרעהו", "ואהבת לרעך כמוך". **כיצד אם כן מתייחסת התורה למצרים כרעים ואוהבים של ישראל?**

רבינו בחי' מתרץ שכאן מדובר לפני שישאלו קיבלו את התורה, לכן הם עדיין מושווים לאומות העולם ונקראים רעים שלהם. אך לפי פירוש

זה קשה מדוע שינתה התורה ובפרשת שמות אמרה "ושאלה אשה משכנתה"³, ולא "אשה מרעותה". נראה מזה שהתורה באה להדגיש שכאן באופן מכוון נקראו המצרים רעים של ישראל ולא לפני כן,

נטיעה של תורה

לע"נ אהוביה סנדק ז"ל*

"חבת ארץ הקודש היא יסודה של תורה", אומר הרב, כי "היא מביאה את כלל עם ה' וכלל העולם כולו להשלמתם", לכן כל ענייני הברכות מחוברים ומוקדמים כפי מה שהם סמוכים וקשורים לארץ ללמד "שכל הקרוב, קרוב יותר לארץ, ומי שיש לו יותר אהבה לארץ ויותר השתדלות בענין ישוב ארץ הקודש הוא מוקדם לברכה והוא קרוב יותר אל השלמות...". וביחס לקשר לארץ ישראל, יש סוגים שונים. יש מי שמחבב את הארץ בשביל סגולותיה היקרות וצמא לרצות אבניה ולחונן עפרה, "בשביל התכלית העליונה הנמצאת בה לכלל ישראל ולכלל העולם במעלתם הרוחנית". ויש מי שמחבב את הארץ משום שהיא מקום מנוחה חומרי לעם ישראל, שהוא גם טוב אך לא שווה ערך לראשון שמכיר את התכלית העליונה של הארץ.

חמשת המינים הראשונים שקרובים ל'ארץ' הראשון מכוונים כנגד חמשה חומשי תורה ורומזים לאלו שאוהבים את הארץ משום מעלתה הרוחנית, וכל מי שקודם לארץ לאהבת הארץ הוא קודם לברכה. שני המינים האחרונים, זית שמן ודבש הם מכוונים לאלו שאוהבים את הארץ מצד הברכה החומרית שלה.

בהקדמה של מי שקרוב ל'ארץ' אפילו שהוא קרוב לארץ השני, באים חז"ל ומלמדים יסוד גדול, אומר הרב, שמי שבא לבנות את הארץ אפילו לתכלית חומרית, אבל הוא מכוון לתכלית הכללית של בנין העם על ארצו, יש להקדים אותו לברכה כי כאשר הפעולה היא לשם הכלל אזי "אצל הכלל יתפך תמיד כל ענין גשמי לרוחני והתכלית העליונה בא תבוא על-ידי חיבור עם ה' בארץ ה'". ולכן הוא קודם לאדם שהוא אומנם בדרגה יותר גבוהה אך הוא מרוחק מהקשר אל הארץ. כי "מכל מקום ישוב הארץ וחבתה בפועל הוא דבר נשגב".

מכל זה יש ללמוד, אומר הרב, "שצריך לחזק את הכוחות החומריים של כלל האומה ומזה יבוא גם-כן חיזוק לכוחות הרוחניים" של עם ישראל.

*המאמר לע"נ הנער היקר אהוביה סנדק ז"ל במלאות 30 יום למותו, אהוביה היה קשור ומחובר בכל נפשו ומאודו לבניין הארץ וישובה, כל פעולותיו ומעשיו היו מתוך הכרת ערכה של ארצנו, כמקום שבו יתגלו סגולותיה העליונות של האומה, ושאל לנו לעזבנה לשממה, הכרתו זו נבעה מתוך שלן בעומקה של תורה, הגה בה בשקידה ובכישרון מעבר לגילוי הצעיר, והאיר באור מיוחד את חבורתו הנפלאה הנקראת 'נוער הגבעות'.

"וכי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל" במדרש רבה (ויקרא, פרשת קדושים), מלמדים חז"ל שמצוה זו יש בה דבקות במידותיו של הקב"ה, על הפסוק 'אחרי ה' אלוקים' תלכו ובו תדבקו' אומר ר' יהודה בר' סימון, וכי אפשר לבשר ודם לעלות לשמים ולהדבק בשכינה, אלא כמו שבתחילת בריאת העולם לא נתעסק הקב"ה אלא במטע תחילה שנאמר 'ויטע ה' אלוקים גן בעדן', אף אתם כשנכנסים לארץ תעסקו במטע תחילה וזה הציור בפסוק 'וכי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל'.

הרב קוק זצ"ל קיים וחי מצווה זו ברמ"ח איבריו ושס"ה גידיו, כמו שמספר בנו הרצ"ה (בחבורת שלושה באלול), שפעם אחת השתתף הרא"ה קוק בחגיגת נטיעות בשוב מגדיאל, וכיבדו את הרב בנטיעה הראשונה, והיה בהתרגשות נוראה ברעדת קודש, אף זלגו עיניו דמעות ופניו כלפיד אש, ולא לקח את המעדר אלא בידיו וטיפל ברגבי האדמה, וכשנשאל הרב על התרגשות זו שהיא כמו שראו אותו בקבלת מלכות שמים כשהוא אומר 'קריאת שמע', ענה הרב הרי זו התדבקות במידותיו של הקב"ה להתעסק במטע הארץ, כדברי חז"ל במדרש רבה פרשת קדושים (שהזכרנו למעלה). נוהגים בט"ו בשבט לאכול מפירות הארץ והמובחר שבהם 'שבעת המינים'. חז"ל במסכת ברכות מ"א מלמדים, שהפרי הקרוב יותר למילה 'ארץ' בפסוק, "ארץ חיטה ושעורה וגפן תאנה ורימון; ארץ זית שמן ודבש" הוא קודם לברכה, ולכן אם יש לפני זית ורימון אברך ברכת העץ ואוכל קודם את הזית שהוא ראשון למילה 'ארץ' (השנייה שבפסוק) אפילו שהוא מובא יותר מאוחר בפסוק.

הרב קוק בפירושו עין אי"ה מבאר שחכמים באו ללמד אותנו גם דרך מטבע הברכות שתיקנו, דעות ישרות מידות ומעשים טובים "ולעקרי תורה באמונות ודעות".

המשך המאמר מעמוד קודם <

ללכת ולחזור. עבודת ה' שכוללת את כל צדדי החיים, אין הנפש האלילית מסוגלת להכיל. לכן הפניה היא "א-לוהי העברים נקרה עלינו", נקרה" לשון מקרה, כמו אצל בלעם. לא קביעות של חיים, אלא עבודת פולחן שעומדת מבחוץ, ומשאירה את החיים להתנהל לפי יצר לב האדם ותאוותיו.

אך עבודת ה' האמיתית אינה מס של מעשים. היא מהלך חיים מלא שמתפשט על כל חיי האדם, ומתגלה בכל נשימה ונשימה. זו הבנה עמוקה וגדולה, ו-ה' מקרב את המצרים אליה בהדרגה. תחילה הוא פונה אליהם בהתאם להבנתם, ולאחר מכן מביא עליהם מכות ומופתים שמשנים את תפיסת עולמם. המכות חושפות את יכולתו של ה' ושליתו על הטבע, וכן את השגחתו על ישראל ואהבתו אותם. בכך מביא הקב"ה את המצרים עצמם לרצות ברצון האלוף, שהוא יציאת ישראל

ממצרים. לאחר מכת הארבה, פרעה כבר מוכן לשחרר את הגברים לבד מטף. מכת חושך מקדמת אותו אף לילדים. ומכת בכורות מביאה אותו להסכים ברצון לשלח את כולם. מלבד הפעולה האלוקית, גם התנהגותם של ישראל במכות רוממה את מעלתם בעיני המצרים. במכת חושך יכלו ישראל להיכנס לבתיהם ולנקום בהם ע"י פגיעה בנפש או ברכוש, אך בישרותם נמנעו מכך. ויתרה מזאת לא רק שלא פגעו בהם אלא גם דאגו להם. **המצרים לא יכלו לזוז ממקומם שלושה ימים, אז כיצד אכלו ושתו? אומר הנצי"ב 5ב ש"ישראל הושיטו להם מזון וכל ההכרחי להם, ולא שמוחו לאידם, ולא נקמו בהם".** זו התנהגות מופתית שנובעת מהטוב הטבעי שיצוק בנשמה הישראלית.

לאחר הפעולה האלוקית עליהם, ולאחר הישרות המוסרית הגדולה עימה נפגשו, התרוממו המצרים להכיר בגדולתם של ישראל.

הם התאהבו בהם ובמידותיהם ולכן נקראו רעים של ישראל.

דבר זה נקבע לדורות. כמו גאולת מצרים כך יתרחש גם בגאולה העתידה, שאנו זוכים להיות חלק ממנה. אין מטרת עם ישראל לשלוט בכוח, ולהכריח את העמים לקרוא בשם ה' בכפיה. מתוך ההשגחה האלוקית על ישראל, שמגלה את דאגתו ואהבתו אלינו. מתוך הרוממות המוסרית והרוחנית שהולכת ומתגלה בעם ישראל, כיצד כל יושבי תבל באמת הגדולה שנושאת האומה הישראלית. יכבדו ויוקירו אותה, וירצו באהבה ובשמחה להשתייך אליה.⁶ "ויגיע היום אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשונות הגוים בכנף איש יהודי לאמור, הלך נלך עמכם כי שמענו אלוהים עמכם."

1. יא,ב
2. לח.
3. ג,כב
4. ה,ג
5. יא,ב

6. עין איה שבת פ"ט קכז

ציוויליזציות גוועות

(על עבודת ימי השובבי"ם)

המחקר של דניאל אנווין

השם ג'וזף דניאל אנווין (Unwin) מן הסתם לא אומר לכם שום דבר. אך האתנולוג הבריטי הזה, חקר והשווה אמונות ומנהגים של תרבויות שונות לאורך ההיסטוריה, ושאל את עצמו האם ההיסטוריה האנושית יכולה ללמד אותנו משהו לגבי השפעות הריסון המיני. אותה שאלה הובילה אותו למסע המחקר של חייו.

במחקרו הוא גילה דפוס החוזר על עצמו בתרבויות אנושיות: ככל שקבוצה אתנית שמרנית יותר מבחינה מינית, כך היא מגיעה לרמת התפתחות גבוהה יותר. כלומר, חברי הקבוצה יכולים להפנות אנרגיה רבה יותר לפיתוח התרבות והציוויליזציה. ככל שהקבוצות מתפתחות, יחד עם רמתן התרבותית המשתכללת, מתחזקים גם כללי המוסר ועמם גובר גם הריסון המיני. אז ההתפתחות התרבותית מואצת אפילו יותר, אבל עד לנקודת שיא מסוימת, שבה תפיסת העולם פונה דווקא לכיוון רציונליסטי. שלב זה מלווה בחופש רב יותר הכולל גם חופש מיני. ד"ר אנווין טוען שהחל מאותה נקודת שיא העניינים ממשיכים "להתפתח", רק שכעת כלפי מטה. תוך מספר דורות הקבוצה מאבדת מהלכידות שלה ומתחילה להתדרדר ובסופו של דבר גם מאבדת את כוחה. אנווין מתאר את השלב הזה כנקודת "אל-חזור".

היום חוקרים מתעניינים עוד ועוד בניתוח של אותו אתנולוג בריטי ותוהים האם מסקנותיו הנוקבות משמשות כנורת אזהרה ויכולות להעיד משהו על העתיד של החברה שלנו. במאמר שפרסם פרופ' נודע בארה"ב לפני כשמונה שנים טען שמסקנותיו של ד"ר אנווין רלוונטיות מאוד למצבה הנוכחי של התרבות המערבית ובמיוחד לחברה האמריקנית. באחד הפרקים בספרו כתב ד"ר אנווין פסקה שכמעט מנבאת את מצב החברה המערבית כיום: "בעבר, תרבויות שונות עלו באזורים שונים של העולם, שגשגו מאוד ובהמשך דעכו. בכל מקרה כזה אותה חברה התחילה את גדולתה ההיסטורית במצב של מונוגמיה מוחלטת, דבר שהוביל לאנרגיה תרבותית עצומה כל עוד היא שימרה את הכללים המחמירים שלה. מאוחר יותר אותה תרבות הרפתה לאחר שגדל דור חדש שהביא עמו מגמות פחות קפדניות". כשנתיים לאחר פרסום ספרו, הלך לעולמו, בשנת תרצ"ו.

אתקן את הברית

מחקרו של אנווין עורר אותי להתבונן מחדש בתקופת ימי השובבי"ם שאנו נמצאים בעיצומה. בספרים הקדושים (ראה של"ה הקדוש שמות, צדקת הצדיק קעב) נאמר שפרשיות חומש שמות,

חברתית ונאמנות מתפוררים. הרפיון המוסרי נובע מהפיכת העונג למרכז במקום בו היתה אמורה להופיע ברית - נאמנות, דבקות עמוקה.

מחשק אלה

אלא שהמחקר של אנווין איננו נוגע בשורש העניין. המחקר הפסיכולוגי של התקופה בה כתב את הדברים ידע לדבר על דיכוי, סובלימציה - עידון הדחפים וריסוןם. אך המבט היהודי מעניק לנו נקודת מבט עמוקה יותר. ברוח ט"ו שבט הקרב ובא, נתבונן במשפטו הקצר של הראי"ה לחודש שבט: "חשק נטיעת אילנות נובע מחפץ הטבת הדורות הבאים..."

הרב קוק מצביע על העובדה שהרצון לנטיעת אילנות נובע מחשק, דחף פשוט וטבעי ליהנות ממגעמי השפע המבורך של הבריה. אלא שמאחורי הדחף הטבעי הזה, מסתתרת למעשה בקשת חיים עמוקה יותר - "חפץ הטבת הדורות הבאים". הדחף שנראה היה שאיננו אלא צורך קיומי מתגלה במבט מעמיק יותר כשאיפה להיטיב עם החברה האנושית כולה. כלומר, איננו מבקשים לדכא את חשק החיים אלא לחשוף את החפץ העמוק יותר העומד ביסודו. כך כתב הרב גם על יסוד מצוות ברית המילה: "יסוד הסרת הערלה היא עליית חפץ החיים למידה העליונה המגמתית" (אורות הקודש חלק ב, החיות העולמית פרק מא).

הסרת הערלה בברית המילה היא הסרת המעטה שחופה על חפץ החיים הפנימי וגורם לשקיעה רק בחשק, בעונג המיני כשלעצמו. כאשר מוסרת הערלה, אנו חושפים את בקשת החיים הפנימית שמסתתרת מבעד לחשק המיני האטום. כאשר אותו חשק מנותב לברית עמוקה, לנאמנות ולאהבה, נבנה התא המשפחתי וממנו נבנית החברה האנושית כולה.

הרב חגי לונדין

לב הפרשה

לנפץ את הבכורה

בפרשת בא אנו לומדים על מכת בכורות. מכה זו יוצרת תהליך קריסה במצרים: 'אין בית אשר אין בו מת'. על פי המדרשים פרעה עצמו היה בכור וחשש לחייו. המדרש במכילתא מתאר כי בבתים המצריים אפילו פסילי הילד הבכור, שהיו נהוגים שם, נהרסו במכה. במילים אחרות בתרבות המצרית הייתה הערצה למוסד הבכורה. סוג של עבודה זרה. מוסד ששוודד ביציאת ישראל ממצרים. מהי הבכורה? בכורה זו ההופעה הראשונית. המציאות מתגלה בעולם בשלב ראשון בקומה החומרית שלה. בתחילה מופיע בעולם המימד המוחשי, מה שניתן לממש, דבר שתופס נפח ומבריק ('החומר' בלשון הראשונים) - ורק בשלב השני מופיע הצד הרוחני ('הצורה' בלשון הראשונים). הרס הבכורה הוא חלק מיציאת מצרים. זוהי היכולת להשתחרר מהמעטפת החומרנית והנוצצת היכולת להעמיק פנימה אל הקומה הבאה. כאשר עם ישראל יוצא מהמצרים הוא מנפץ את פסילי הבכורים, מנפץ את האשליה כי המציאות החומרית היא העיקר, וחותר אל הנקודה הפנימית.

לדבר תורה שבועי מצולם ומשוכתב מהרב לונדין -
ניתן לשלוח הודעת וואטסאפ (!) למספר 0545753771

סיפור מאת הרב זקס: "הצלה על ידי אשכול ענבים"

תרגום חופשי מאנגלית: נתן קוטלר

המנהג אצל כולם. השולחן בבית ראש הממשלה היה ריק לגמרי. האורחים הנכבדים המתינו לי לומר ברכה על האוכל, אך לא היה דבר שאוכל לברך עליו. גם לא היה למי לפנות, כל המלצרים נעלמו לחלוטין. מה עושים בסיטואציה כזאת? עמדתי בפני דילמה נוראית: אי אפשר לשאת את שמו של ה' לשוא ולברך בניגוד להלכה! ולהבדיל כמובן, גם לא יכולתי לבייש את ראש הממשלה ולא לומר דבר!

בדיוק כשנשאתי עיני השמימה - תפילתי נענתה! בעבר השני של השולחן עמדה קערה מוזהבת, מישוהו החליט לעטר אותה עם אשכול ענבים. זה היה המאכל היחיד בחדר. בהקלה לקחתי אחד מן הענבים ברכתי עליו ואכלתי אותו...

לאחר מכן כאשר שוחחתי עם ראש הממשלה אמרתי לו 'אמונתך שונה מאמונתנו. נראה שיש לך יותר אמונה מאשר לי. אתה מודה לה' עבור האוכל שאתה עומד לקבל. אולם אנחנו שלמדי לקחי ההיסטוריה מעדיפים לקבל את האוכל קודם ורק אז לברך עליו...'

ה' שולח לנו מסרים בכל עת, פעמים רבות בדרכים נעלמות. אני חושב שהמסר במקרה זה היה עבורי "תזכור מהי ברכה, ברכה היא ההודאה על הניסים של הדברים הפשוטים... זו היתה תזכורת עבורי שנכון, ראשי ממשלות ונשיאים הם חשובים, אך גם ענב אחד הוא יצירתו של הבורא. מסביבנו יש את פלאי הבורא, עלינו לראות אותם ולברך את מתנתו של ה' ברגע זה עבור החיים שהוא מעניק לנו".

תגובות: hakdamotlaemunah@gmail.com

הציבור מוזמן לשיעור 'זום' שבועי בימי רביעי בשעה 20:30 בע"ה בנושא:

'גמרא באמונה: סוגיות נבחרות במסכת בבא מציעא'.

הרשמה ללא עלות באתר בית מדרשת" beitmidrashti.co.il

בתוך: 'דברת בם - שיעורים' או במייל gemarabemunah@gmail.com

וחפשו בגוגל: 'בית מדרש גמרא באמונה' www.gemarabemunah.co.il

מו"ר הרב יונתן זקס זצ"ל מעולם לא נרתע מלומר את האמת הנוקבת גם אם היא לא מצאה חן באוזני שומעיו "ואַדְבְּרָה בְּעִדְתִּיךָ נֶגֶד מַלְכִּים וְלֹא אָבוֹשׁ". יחד עם זאת, הוא ידע לעמוד על עקרונותיו בדרכי נועם, בחן ועם חוש הומור נפלא. היתה לו יכולת נדירה לשלב בין האמת והשלום.

בספרו Celebrating Life הרב זקס מספר את הסיפור הבא שלדעתי מאפיין את דרכו:

"זה היה אחד מאותם הרגעים שהיית מייחל שהאדמה תפתח את פיה ותבלע אותך. ראש ממשלת בריטניה ג'ון מייג'ור הזמין את רעייתי ואותי לארוחת צהריים חגיגית ברחוב דאונינג 10 שאורגנה על ידי לכבוד נשיא ישראל הנבחר, חיים הרצוג. כמה זמן לפני האירוע צלצל הטלפון בלשכתי ובעבר השני של הקו התבקשתי על ידי ראש הממשלה להמליץ על קייטרינג לאוכל כשר עבור כל הנוכחים בסעודה... כעבור יום צלצל הטלפון שנית, זה היה שוב מאת ראש הממשלה שביקש לשאול 'האם הרב הראשי יוכל לברך על האוכל בסעודה?', הסכמתי כמובן. לפי ההלכה ניתן להכין לחם מזונות שאינו דורש נטילת ידיים וברכת המזון ולכן דאגנו לארגן זאת מראש.

היום המיוחל הגיע והאורחים הנכבדים נאספו: נשיא מדינת ישראל, חלק משרי הממשלה הישראליים, ראש הממשלה הבריטי, שר החוץ הבריטי ועוד אורחים רמי דרג... לבסוף הגיע הזמן לארוחת הצהריים וכולם התיישבו במקומותיהם ליד השולחן. ראש הממשלה קם על רגליו והכריז 'אני מתכבד להזמין כעת את הרב הראשי לומר ברכה על האוכל' כולם התרוממו מיד.

אך באותו רגע קלטתי שלמרות שחשבתי שתכננתי כל פרט והסברתי הכל, תמיד יש דבר שלא שמו לב אליו. לפי ההלכה כדי לברך על האוכל צריך להחזיק את המאכל ביד. האוכל צריך להיות מונח לפניך או שאחרת אי אפשר לברך עליו. לכן בבית יהודי יש תמיד לחם על השולחן בתחילת הארוחה. אך לא דמיינתי לעצמי שזה עלול לא להיות

קישוט פאר זה חייב להיות מונח על כל ראש וראש של כל יחיד. זו מצוה פרטית, חובת הגוף, ואין אפשרות לקיימה על ידי שליח, כדברי הגאון בעל "קצות החושן"⁵. מצוה זו שהיא תמצית ויסוד לכל התורה שייכת לכל כלל ישראל ומתוך כך לכל יחיד, עד כדי אפשרות לקיימה אף בחוץ לארץ. אין זו מצוה כלל ישראלית התלויה בארץ אלא מצוה שבגוף הפרטי של כל אחד. מתוך כלליותה של התורה, נמשכת היא אל הראש של כל אחד. האישיות הכללית ישראלית מקפת את כל הפרטים, ומתוך החירות הכללית ישראלית נמשכת החירות הפרטית של כל אחד ואחד.⁶

במצות תפילין. "עבדי הם ולא עבדים לעבדים"¹. שוחררנו ממצרים ונכנסנו לעבודת ד', שהיא החירות האמיתית, החירות היותר עליונה שמגלה את אמיתיות הטבע שלנו.

כשם שהעבדים המשוחררים עטרותיהם בראשיהם,² כך אנו עולים בקודש ואנו עבדים משוחררים בכל הדורות ועטרותינו בראשינו: התפילין. התפילין הן הפאר שלנו. עטרתנו בראשינו היא "שמע ישראל ד' אלהינו ד' אחד" ו"היה אם שמע תשמעו אל מצותי", ומתוך כך כל התורה וכל המצוות. לכן הוקשה כל התורה כולה לתפילין, שנאמר "והיה לך לאות על ירך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת ד' בפיך"³. התפילין הן תמצית של כל התורה כולה: תלבושת של חירות, של סילוק שפלות העבדות. לכן נקראו התפילין פאר, כמו שכתוב "פארך חבוש עליך"⁴. התפילין הן "חבש הפאר" של ישראל. עם ישראל הוא עם אלוהי, ומתוך כך

ממשנת הרצי"ה

הרב דוד לנדאו

תפילין - חירות

בסוף פרשתנו מתברר תוכן החירות שלנו על ידי התפילין. לעתים, אנשים המתעניינים ביהדות שואלים אותנו: מה עניין הקבוצות הללו? עלינו לזכור מי אנחנו. אנו עם של עבדים משוחררים, בין אם עובדה זו מוצאת חן בעינינו, ובין אם אינה מוצאת חן. בתפילין יש שני צדדים: מצד אחד היסוד של יציאת מצרים אל החירות, ומצד שני עניינה של החירות הזאת הוא קבלת עבדות. ומתוך ובתוך החירות, מתגלה קבלת עול מלכות שמים. חירות וקבלת עול מלכות שמים הן שני צדדים שהם אחד, ושניהם נפגשים

1. בבא מציעא דף י' עמ' א'.

2. ע"פ ראש השנה דף ח' עמ' ב'.

3. שמות י"ג ט'.

4. יחזקאל כ"ד י"ז.

5. סימן קפ"ב.

6. ע"פ שיחות הרצי"ה שמות עמ' 115-116, 135-6.

יציאה מעבודות לחירות בנישואין

חסרה תשומת הלב לקשר הזוגי הפנימי-רגשי. וכששניהם עסוקים במרוץ החומרי וכאשר השינוי את רוב מבוקשם, הם מגלים שאין ביניהם זוגיות, אלא שותפות עסקית וחלל רגשי. החירות מעבודות זו תיתכן, בהבנת חשיבות הקשר הזוגי שהוא העיקר, והחומריות היא אמצעי לטובת הבנייה הזוגית ולא במקומה. מי שמשועבד לחומריות עקב חוסר מילדות, יצטרך הדרכה אישית בהשלמת הצורך באופן מאוזן. ר' יהודה הלוי קורא לעבדים לחומריות, עבדי עבדים. כי הם עבדים להבלי העולם הזה שנוצרו כאמצעי למטרות הרוחניות הנצחיות בשעה שהמטרות החומריות חולפות עם הזמן. מי שמשועבד לרצון האלוהי, יזהה את הזוגיות בנישואין, כביטוי לקשר האלוהי. מכיוון שבתוך האדם ישנה נשמה אלוהית, כאשר הוא יכול את מעשיו עפ"י נשמתו, הוא באמת יחיה בחירות שהיא העבדות לרצון ה'. ביטוי החלק האישי רוחני בעולם, הוא החירות האמיתית, הנצחית, בתוך עולם חומרי, כפי שכתב ריה"ל: "עבדי ה' עבדי עבדים הם / עבד ה' הוא לבד חפשי: על פן בקבץ פל-אנוש חלקו - חלקי ה'! אברהם נפשי".

***יועצת אישית זוגית ומדרכת כלות**
לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים
המעניינים אתכם -
esteravr@gmail.com
נאמרים נוספים בנושא זוגיות ניתן למצוא
באתר מכון מאיר >

ליצור מערכת של אחריות ושותפות שוויונית שתספק ותאזן את שניהם.

✓ **עבדות לתוצאות** - כאשר בן הזוג מכון רק לתוצאות ש"אמורות" להיות בהתאם למנטאליות שגדל עליה. אם לא כן, מציאות חיי קורסת ואז הוא מאלץ את בן הזוג להתנהג בהתאם לדרך מחשבתו כאילו זו ההתנהלות היחידה הנכונה. לדוגמה, שהבית יהיה נקי ומסודר, בצורה מסוימת מאוד; חייבים לצאת מהבית בשעה המדויקת שאם לא כן, כל היום נהרס; חייבים להחליף ולכבס מצעים כל יום/שבוע כי אם לא, זה מעיד על בן זוג מלוכלך... או אז נוצרות מריבות או לחילופין הסתגריות ואיום שקט שיוצר אווירה מתוחה ופחד מהתפרצות שעלולה לקרות בכל רגע. החירות מעבודות זו, תתאפשר כאשר תהיה הבנה שלבן הזוג השני, ישנם הרגלים והעדפות אחרות כאשר לתוצאות שגם הן נכונות. העבודה הזוגית תהיה מכוונת לשילוב הרצונות מתוך הסכמה, לרוב על ידי פשרה. הפשרה מגלה אכפתיות ורצון כן להבין ולקבל זא"ז למרות הקושי, במה שנכון לכל אחד. ברבות הזמן, תוך כדי רצון לבוא אחד לקראת השני, הם יזכו באיזון אישי ובאהבה זוגית.

✓ **עבדות לחומריות** - זו עבדות שנוצרת בד"כ מהשקפת עולם של הישגיות חומרית ותחרותיות. היא תיתכן גם עקב מצבים של חוסר כלכלי משמעותי בילדות ובנעירות שגורם להם לרדוף אחריו, כך שישנה תחושה של צורך לא נשלט למילוי צרכים חומריים. במצבים כאלה, כאשר ההתמקדות היא בעיקר בחומריות,

בשבועיים האחרונים כתבתי על סוגי עבודות שונים בנישואין והחירות מהן. כפי שכתבתי, כל סוג, ניתן לכתוב עליו מאמר בפני עצמו. ההדגשה שלי בסוגים הללו, היא על עבודות, המתבטאת באובססיות וחוסר שליטה וגבולות בתכונות האופי הנזכרות.

✓ **עבודות ביחסי שולט ונשלט** - הם יחסי תלות שלרוב אינם מודעים. השולט זקוק לשלוט במישהו והנשלט זקוק למישהו שישלוט בו. יחסים כאלה מחזיקים מעמד, עד שאחד מהם נעשה מודע למצב ומבקש שינוי ואז הזוגיות מתערערת. עבודות לשליטה, נובעת על פי רוב מניסיון, מחוסר הערכה עצמית עוד מילדות. השולט למד מילדות שכדי לשרוד בחיים, האפשרות היחידה היא לשלוט באחר. כך שגם בחיי הנישואין, השליטה בבן הזוג, היא הדרך "היחידה" לאישור נוכחותו. הנשלט הוא אדם שבד"כ נוח לו שישלוט בו וזו האפשרות "היחידה" מבחינתו שאפשרה לו לשרוד במשפחתו, מחשש ממאבקים שעלולים למוטט אותו. כך יוצא שהוא אינו לוקח אחריות על חיי "ויש מי שעושה לו את העבודה". בתחילת הזוגיות, בדרך כלל שניהם מרגישים נוח, כי כל אחד מממש את הצורך הפנימי שלו. במהלך החיים, הנשלט ירגיש חנוק וירצה לעשות שינוי. אז מתערערת מערכת היחסים הקיימת. השולט יקעס מכיוון שנתן ויזם כל הזמן בזוגיות ועתה בן הזוג אינו מכיר לו טובה. הנשלט יתלונן שאין לו נוכחות והוא זקוק לביטוי עצמי.

החירות תתקיים כאשר תהיה הבנה והכרה שהמערכת הייתה מלכתחילה לא בריאה וכדאי

אמון!

אמא אמרה שהיא כועסת עלי. אני באתי מהגן וטיפסתי על השולחן. אני יודע שלא מטפסים על השולחן. רק אוכלים. גם מברכים. אני יודע שאמא ואבא לא מסכימים שאני אטפס על השולחן. ובכל זאת, בלי שארצה הרגליים שלי מטפסות לשם תמיד, אני מרגיש גדול כמו אבא ואמא. אני אפילו יותר גבוה מהם. אבא ואמא מיד מורידים אותי. רק אומרים לי שעל שולחן לא מטפסים. אז אני הולך ומשחק עם האחים שלי. פתאום עולה לי רעיון מבריק. אני רץ לארון, מוציא את הקמח ומפזר אותו על הרצפה, קורא לאחים שלי. הרצפה לבנה והידיים מחליקות על הקמח. איזה כיף! אמא נכנסת למטבח. אמא אומרת לי: לא מפזרים מצרכים על הרצפה. אני יודע שלא מפזרים מצרכים על הרצפה. אני יודע שאמא ואבא קנו אותם, ואמא מבשלת. אמא מתכופפת ומנגק. ואני רואה עכשיו גם שאמא שלי מתעייפת כשהיא מנקה את הלכלוך שאני עשיתי, אז אני פתאום כל כך רוצה לעזור לה, לוקח את המטלית ומתחיל לנקות. אמא מחייכת אלי. אמא שמחה שאני עוזר לה. ואני שמח שאמא שמחה. מחר

אשתדל לא לפזר את המצרכים. אני חוזר מהגן. לא רוצה לאכול ארוחת צהריים. רוצה ארטיק. אמא אומרת, ארטיק, רק אחרי האוכל. אני רוצה עכשיו. אמא לא מסכימה, אני צורח, ואני רואה שלאמא עצוב שאני עצוב. אבל אני רוצה את

הארטיק. אמא אומרת לי שאם אוכל ארטיק לא אוכל לאכול את האוכל. לא רוצה ארוחת צהריים! רוצה ארטיק! צורח חזק. אמא מסתכלת עלי ואומרת לי שלא כדאי לי, ולכן היא לא תיתן לי בשום אופן. רק אחרי האוכל. אני שוכב על הרצפה ובוועט בכסא, וצורח, אני כבר לא יכול

יפה // סיפור

להפסיק. אני רוצה ארטיק, עכשיו. אחי הקטן מתקרב ואני נותן לו מכה עם הרגל, הוא נופל ובוכה. אני רואה שהעיניים של אמא נהיו פתאום קצת עצובות, היא אומרת לי, להיכנס לחדר, ולהירגע, אבל אני לא יכול כבר להירגע. הבכי לא מפסיק לי, ואני צורח בחדר. אמא, אָ, אמא כואב לי. קיבלתי מכה. אמא מיד נכנסת לחדר. אמא דואגת לי כל כך: או, ילד יקר שלי, איפה קיבלת מכה? אני מצביע על הרגל ואמא מחבקת אותי, ומרגיעה אותי, ואני פתאום כבר לא זוכר למה בכלל התחלתי לבכות. שכחתי, וגם אמא שכחה. טוב לי החיבוק של אמא. אמא אוהבת אותי כל כך. ופתאום היא אומרת לי, אתה בטח רעב, בוא לאכול ואחר כך, אתן לך ארטיק. אני פתאום מרגיש שאני באמת רעב מאד, כי לא אכלתי מהבוקר. ופתאום אני גם לא כל כך רוצה ארטיק, כי אני יודע שאמא קנתה אותו לשבת... כשאבא בא מהעבודה, אמא אמרה לו שאני ילד מקסים, והיא כל כך שמחה שיש לה אותי. אז אבא אמר שגם הוא שמח. וגם אני הרגשתי כל כך שמח.

ילדה אחת שאלה את חברתה איך קוראים לך? ענתה לה חברתה:
בת-שבע. אמרה לה: לא שאלתי בת כמה, שאלתי איך קוראים לך...
(מתוך פורום הבדיחות באתר)

עלון ערוץ מאיר להורים וילדים
פרשה בוא השפ"א

פרשה מאירה

אחדות

בפרשת בא מספר על הגאלה הראשונה של עם ישראל:
יציאת מצרים. חכמינו אמרו שהמצב של עם ישראל לא
היה טוב מבחינה רוחנית, אבל הקדוש ברוך הוא החליט
לגאל אותם.

בני ישראל הצטוו לאכל את קרבן הפסח בלילה של יציאת
מצרים. קרבן הפסח נאכל למשפחות, כל משפחה בחד,
והיה אסור להוציא מהקרן החוצה.

יכול להיות שה' רצה ללמד את בני ישראל שעליהם
להתאחד. כל משפחה ומשפחה יושבת ביחד סביב שלחן
הסדר, וככה מתחזקת האחוה והאהבה מתרבה בין
איש לאחיו.

בזכות האחדות והמשפחתיות של עם ישראל, הוא זוכה
לצאת מהשעבוד והצרות, ומגיע לגאלה שלמה!

שאלות בפרשה

- מהי המכה הראשונה שמופיעה בפרשה?
- באיזו מכה לא יכלו המצרים לקום איש מתחתיו?
- אילו בעלי חיים ניצלו ממכת הברד?
- על איזה קרבן מדובר בפרשה?
- מאילו בעלי חיים ניתן להביא את הקרבן הזה?
- את מה מרחו על המשקוף ועל מזוזות הפתח?
- מתי במהלך היממה היתה מכת הבכורות?
- כמה ימים יש בחג הפסח?

חידת חדגא:

'לא יחרץ בלב לשוני' - מה פירוש 'לא יחרץ' לפי אונקלוס?

חידת פולקע:

מהי 'רוח קדים' ובאיזה הקשר היא מופיעה בפרשה?

הכזורת הפרשה

מצאו את הנושאים מתוך הפרשה

ש	מ	ש	צ	א	מ	ר	ד	ש	ע	ל	ח	ט	ו	ט
ז	י	ה	מ	צ	ו	ר	ו	כ	ב	ו	ט	י	ט	י
ח	ר	ח	ו	נ	כ	ר	י	ג	ס	ב	ה	ב	ש	ז
ק	צ	ת	ב	צ	ש	ק	ב	מ	ב	ה	ה	א	ת	כ
י	מ	א	כ	ת	ו	ל	ר	נ	א	ע	ק	ה	כ	ו
ס	ת	ו	ס	מ	פ	ו	י	א	ז	ר	ר	ב	ב	י
ו	א	נ	ג	ק	ר	י	ס	ד	מ	צ	ב	א	צ	ס
ז	י	ל	ג	י	ש	ת	פ	י	ל	י	נ	ה	ה	ה
ו	צ	ר	מ	ר	ב	כ	ר	צ	ס	ס	פ	ר	ל	ס
כ	י	ב	א	י	ע	צ	ס	נ	פ	ר	ס	ט	ר	נ
ט	צ	ל	ז	ע	מ	צ	כ	כ	ל	ת	ח	ט	כ	ק

ארבה • חושך • בכורות • יציאת מצרים • קרבן פסח
מצות • מרורים • מצרים • בני ישראל • תפילין

תמונות בפרשה

מצאו למה רומזות התמונות!

מגילת דוד 82

הרב שלמה אבינר

אני מלך ישראל

כך ד' גזר עלי, וקבלתי, וכרתי עמם ברית לכני ד'.
והנה אני הקטן, מלך ישראל, אני הרועה. אני הדל.
כך ד' החליט.
אני גם צעיר מאד. רק בן שלוששים
ד' יהיה בעזרי.

מלכים ב ה א-ה.

תיקון: בגליון הקודם נכתב בטעות "וכנסו לביתו של איש-בושת בן יהונתן".
והנכון: איש בושת היה בנו של שאול.

אחרי כל הצרות שעברו עלינו, הנה סוף סוף באים
ימים טובים.

הגיעו כל שבטי ישראל ואמרו לי:

- הנונו עצמך ובשרך אנחנו.

תמיד, גם במקו של שאול וגם אחרי

אתה היית הדואג לנו בכל דבר.

ובכלל, ד' אמר לך "אתה תרעה את עמי".

גם כל זקני ישראל הגיעו.

אני כמובן לא מחפש כבוד ולא מבקש לשלט, אבל

"אדם שאין לו קרקע אינו אדם" (יבמות מג) - וכן ניתן לומר בהרחבת הלשון: "עם שאין לו קרקע - אינו עם"... השיבה לארץ - היא חזרה למקום הטבעי המיועד לישראל מראשית הבריאה...

חכמינו מעמיקים ורואים בנטיעה הליכה בדרכי ה'. כשם שנטע ה' אילנות גן עדן, כביטוי לקשר לעולם הארצי, כך נצטוו ישראל בכניסתם לארץ להתחיל בנטיעה, כצעד ראשון, המביע את אחיזתם בה.

באר מגד-ירחים / הרב עוזי קלכהיים עמ' מט

הרב שלמה אבינר

שו"ת צבא

מתקלקלים מבחינה דתית?

ת: לא נכון. מי שמתקלקל בצבא, מתקלקל גם בחיים מחוץ לצבא, ואולי יותר. גם מי שחושש לעצמו, ילך ליחידה שכולם או רובם יראי שמים.

ש: יש גם בנות בצבא, מה יעשה?

ת: ילך ליחידה שאין בה בנות. ובשביל זה יוותר על יחידה שיש לו נטיה אליה או על יחידה מובחרת יותר. יראת שמים עדיפה על נטיה ועל מובחרות.

ש: יש גם חילונים בצבא, האם צריך ריחוק חברתי מהם כדי לשמור על יראת שמים?

ת: ודאי צריך קשר חברתי. על זה בנוי הצבא, על אהבת לוחמים. אבל לא להתחבר איתם בבילויים השפלים, גם אם הם מאורגנים על ידי הצבא.

ש: מה יעשה חייל כדי לשמור על יראת השמים שלו?

ת: ילמד בכל רגע פנוי, או מספר קטן שיש לו בכיס או בעל פה. וכן יעשה חשבון נפש כמה פעמים ביום.

ש: האם גם חייל שאינו ביחידה קרבית מקיים את שלוש המצוות הנ"ל?

ת: כן. צה"ל זקוק לכולם, גם ליחידות לוחמות וגם ליחידות עזר, כמו שפסק דוד, כי כחלק מהיורד במלחמה, וכחלק היושב על הכלים, יחדיו יחלוקו.

ש: האם הגיוס נחשב מצוה גם אם לא היתה מלחמה?

ת: בודאי. חשוב מלנצח בקרב הוא ליצור הרתעה, כך האויב אינו מעז לתקוף.

*

חזק ואמץ

ש: האם יש מצוה להתגייס לצבא?

ת: מצוה גדולה. זו המצוה היחידה בתורה שנכנסים בה לכתחילה למצב של סכנה.

ש: איפה היא כתובה בתורה?

ת: רבנו הרב צבי יהודה במאמרו "למצוות הארץ", מסביר שזו מצוה משולשת. א. הצלת העם. ב. הצלת הארץ. ג. קידוש השם.

ש: אבל למה לא כתוב בפירוש שיש מצוה להתגייס?

ת: כי זה דבר מובן מאליו, שבלי זה אין לנו קיום, ואין צורך לכתוב. למה לי קרא? סברא! לכן כתוב באופן טבעי, מבין עשרים שנה ומעלה, כל יוצא צבא בישראל.

ש: אז למה חרדים לא מתגייסים לצבא?

ת: במלחמת השחרור ולאחריה היו חרדים רבים. גם עתה יש חרדים. נקוה שלאט לאט האמון ההדדי יתחזק, ויתגייסו יותר ויותר.

ש: האם גם תלמיד ישיבה צריך להתגייס לצבא?

ת: ודאי. הרי זו מצוה, ותלמיד ישיבה חייב במצוות. ואדרבה עליו להחמיר כמה שאפשר.

ש: האם רבנו הרב צבי יהודה הוא דעת יחיד ביחס למצוות מלחמה וגיוס לצה"ל לתלמיד ישיבה, אם כן כיצד אנו פוסקים כמו רבנו ולא כמו הרוב?

ת: לפעמים פוסקים כרוב חכמה ולא כרוב מניין, עיין שו"ע חו"מ, ובעניינים האלה הוא רוב חכמה.

ש: אז למה תלמידי ישיבה אינם מתגייסים מיד בגיל 18?

ת: כי כמו שהאומה צריכה אנשי נשק ואנשי משק, כך היא צריכה אנשי אמונה ואנשי רוח. אי אפשר שכולם יהיו אנשי נשק ומשק, ואי אפשר שכולם יהיו אנשי אמונה ורוח. ולכן יש לעשות חשבונות צודקים, ולאפשר דחיה וקיצור לתלמידי ישיבה.

ש: כמה זמן דחיה?

ת: כל זמן שהוא מתגדל בתורה.

ש: יש הטוענים שבצבא

בית הספר התורני סביבתי מצפה רמון

חנוך לנער

הכינוס השנתי ה-14 בנושא חינוך ילדים לזכרו ולעילוי נשמתו של הילד הרך והטהור

משה יהודה דביר ז"ל

במלאת 23 שנה לפטירתו

יום העיון יעסוק בנושא:

חינוך ליושר ואמת

ישודר בזום ביום ראשון י"ח שבט תשפ"א

18:00 - פתיחה הרב קובי דביר

18:15 - הרב דוד גיאמי (שעור קולי)

19:15 - הרב יהושע שפירא

20:15 - הרב שלמה אבינר

21:15 - הרב עמוס נתנאל

פרטי התחברות ליום העיון:

שידור חי בזום של מכון מאיר

Meeting ID: 555 111 5455

משפחת דביר
מצפה רמון

כנפי נשרים

כיוונים לעילוי האישיות על פי דברי הרב קוק זצ"ל. אור לדרך של כל אדם השואף להתפתחות אישית ולחיים הנאמנים לעצמיותו הפנימית הגבוהה. בן אדם, עלה למעלה, עלה. מאת הרב אהרון קלינשפיץ. שני כרכים. כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה
בידני ספרים רח' אבן ישראל 3 ירושלים

שליחתי הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי?
איתנו אתם יכולים!

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדבקת מודעות בבתי הכנסת ובריכוזים דתיים
- דיזור ישיר בכל רחבי הארץ

לרשותו חאג' מחושב של כל בתי הכנסת כולל רשימת נבאים להפצה מסודרת לפי קהל היעד

הפקות מיוחדות:
שיצוב, קדם דפוס ודפוס איסוף וניטוף מוצרים בניילון לפי הזמנה, הידוק בסיכות הכנסת אינסטרטים לעלונים

לפרטים:
052-8908518 יוסי
b0528908518@gmail.com